

No. 13.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Februariusnak 12-ik napján 1799-ik
esztendőben.*

Béts:

Egy itt ki-jött Katonai Údvari tudósításban az Udvari Német Ujjságból, a' következő Generálisi előbb lett mozdittatásokat olvassuk: Eddig vólt Feldmarschal-Lieutenant *Melas*, Lovasság' Generálissává neveztetvén, az *Olofsz* országban, Feldmarschal-Lieutenant Gróf *Bellegarde* pedig, a' Tyrolisban lévő Cs. Királyi seregek' vezérjékké, rendeltettek. Az eddig Tyrolisban vólt Feldmarschal-Lieutenant *Spork*, a' *Károly* fő Hertzeg' vezérlése alatt lévő Cs. Királyi táborhoz adattatott. — Továbbá, Feldmarschal-Lieutenánt *Csernel*, a' *Carlstadt-Warasi* Limitáneus Regementhez rendeltett Komendánsnak.

Nékünk itt Austriában, a' minapi hirtelen való olvadás után, a' midőn t. i. a' *Dunánn* a' Táborthidjait a' jég öfzfe rondotta, olyan kemény és állandó tekünk, hidegünk, és szán-útunk állott-bé ismét, a' mely, azt az egyet ki-véve, hogy a' Karátson' másod napjai hidegünk többször az ólta tsak ugyan nem került elő, olyan, a' milyen akár melyik más kemény téllal fel-ér. A' hó most is esik. A' *Duna* mentiben *Bétsenn* alóll némely falukat a' minapi olvadáskór a' viz el-borítván, házaikat öfzfe rontotta, falujokat iszonyu darab jegekkel meghordotta, azonban a' hideg ismét hirtelen visszajövéen, a' nagy vizet és zajt oda fagyaltta, úgy hogy, a' szegény lakosokhoz már most közelíteni is alig lehet; és nagy inségre jutottak.

Bétsben némelyek a' múlt szombatonn estvéli 10 és 11 ora között kemény villámlást láttak. Én magam ugyan nem láttam, hanem olyantól hallottam, a' ki a' szemivel maga látta. Ebből némelyek föld-indulást, mások bőv elztendőt, mások pedig ismét ki egyet ki mást jövendőlnék, a' szokás szerént.

Olosz Ország.

Az a' *Salicetti* nevű Frantzia hazafi, a' ki a' *Bonaparte* Olosz országi táborozásaiban az Olosz tábornál biztoskodott, a' múlt Jan. 17-dikénn, számos kélérő personaléval a' *Livornói* kikötő-helybe érkezett. Senki sem tudja, hogy a' Directoriumtól vagyon e' valami reá bizva; 's-ha úgy vagyon, miben álljon az? A' *Párisi Redacteur* azt erőllítette közelébről vizsgálnozva, hogy *Salicetti* tsak mint magános személy, úgy utazik, minden küldettetés nélkül. Mint-hogy azonban ő az Öt-százak' Tanátsa béli tag, és minden engedelem-kérés nélkül távozott-el Párisból: ebből úgy látszik, hogy tsak titkólni akarják az ő útjának tzelját. Gen. *Serrurier* is váratott ugyan ekkór *Livornóba*. — (*Tallien* is az Öt-százak' Tanátsa béli tag: még is

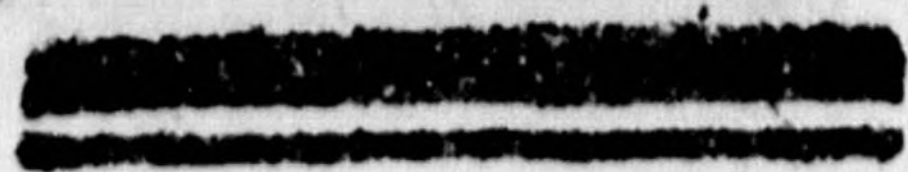
*Cairó*ban vagyon most, mint az ott lévő Nemzeti Institutum' tagja, és egy Ujjfág' ki adója; a' nélkül hogy felölle is tudni lehetne, hogy a' Directorium-tól küldetett-e' oda, vagy tsak önként ment? A' *Tallien'* apóssa Gróf *Cabarrus*, ezen napokban *Párisba* érkezett. A' minap, mikor a' *Cairói* támadásnak hire *Párisba* érkezett vólt: eleinten mind a' *Bona-parté'* mind a' *Tallien'* felelége sokáig, míg t. i. a' környülállásokról bizonyosabb tudósítások nem érkeztenek, be-zárkozva ültek, és senkit nem botsátottak magokhoz.)

Terpsicore nevü Anglus Fregát, még a' *Livornó*t kikötő-hely előtt állván, azt némü-némü-képpen még bé-zárva tartja.

Jan. 16-dikánn írják *Romából*, hogy a' két ellenséges Fél között, *Civita-Vecchia* iránt már tétettek némü-némü egyezés-béli probák: hanem, nem mehetett tökéletességre az alku, és a' város fel nem adódván, már most feles számu seregek küldettettek-el erőszak által lejendő meg-vételére. — Mindenek felett *Roma* várossa kényszerítettik leg erőssebben arra, hogy *Civita-Vecchia* vissza vétettség, mint-hogy a' *Romaiak* ennek kikötő-helyéből kapván nagy részint a' magok élelmekre szükséges provisiót, most ennek bé-zárattatása miatt jutottanak a' tsak nem éhelhalásra.

„Ez, mindenek felett azért igen bajós mostan a' *Romaiaknak*, hogy abban szenvednek fogyatkozást, a' mi a' leg szüklégesebb, u. m. kenyér' dolgában. A' *Romai* Frantzia Komendáns, egy leg szebb biztatásokkal telyes Proclamátziót botsátott ezen környülállások iránt a' néphez. Az *Edilisek* is hasonló tselekedtek: nem tsak, hanem a' Departamentomokba embereket küldöztenek szétjel, oly rendléffel, hogy minden találtatható gabonát fel-vásárolván, szállittassák *Romába*. Egy szóval, *Romában* mostan bifét mellett vásárolják a' kényeret.

Egyéb aránt a' Frantzia seregek még ekkor (Ján. 16-dikánn) is, mind takarodtak *Roma* városánál el *Neapolis* felé a' Gen. *Championet'* táborá-

hoz: hanem a' Jan. 3-dikánn (vagy mint mások akarják tudni, 4-dikénn és 5-dikénn) *Capua* mellett véghez ment ütközetről, semmi további meghatározott tudósítás, még még nem érkezett vólt.

Frantzia Generális *Miollis*, a' ki mostan *Luc*-cában vagyon, két Indzsiner tiszteket hivatott *Genuá*bol magához, hogy a' *Luccai* fegyveres házból vállogassák-ki azokat az ágyukat, a' melyeknek a' *Della-Speziai* tenger-öböl' partjainak megerősítéseken, hasznokat lehet venni. — Itt ez szerént, tartanak még az ellenséges meglátogatattáftól.

Frantzia Ország.

A' Frantzia Directorium *Lamarque* nevű hazafit rendelte vólt Követnek *Stockholmba*: hanem ötet a' *Swéd* Udvar nem fogadta-bé magához mint Követet, azért, hogy Convent-béli Képviseelő-korában a' Királynak megölettetésére voxólt vólt. A' *Swéd* Király még máig is megmaradván azon feltételjében, hogy ötet magához Követnek bé ne fogadja, mind barátságának jelét, úgy kívánta közlébről a' Frantzia Directoriumtól, hogy *Lamarque* helyett, vagy *Noelt*, a' ki *Hágában*, vagy *Caillartot*, a' ki a' *Prussus* Udvarnál *Berlinben*, vagy pedig *Marragont*, a' ki *Hámburgban*, viselt ennek előtte Frantzia Követséget, rendelje *Stockholmba* Követnek. A' mi *Lamarquet* illeti, reá nézve ugyan már telyesítette a' Directorium a' Király' kívánságát: hanem, hogy kit fog helyébe rendelni, még nintsen meghatározva.

Azok között, a' kik az esmeretes Sept. 4-dike után Frantzia országból *Guyanába* küldettettek vólt számkivettetésbe, ott már tsak ketten vagyvak még életben, u. m: *Barbe-Marbois* és *Lafond-Ladebat*. A' többek rész szerént elszöktek, rész szerént meghóltak. Ez a' körülállás arra adott alkalmatosságot a' Directoriumnak, hogy már ezenül nem *Guyanába*, hanem tsak egy *Oleron* nevű

Szigetetskére Frantzia országnak Napnyugoti partja mellé, küldi a' számkivettendőket.

Brüsselből Jan. 22-dikénn: — „

„Sok *Alsó Rénusi Szekerések*, minekutánna a' *Mosa'* két partjainn, és a' *Kempen* tartományában, külömb-külobb *Insurgens* tsopórtok által meg-visitáltattak vólna, ugyan ezen *Insurgenseknek* *Komendánsaiktól* való passussal ide érkeztenek. Ezeknek beszédjeik szerént, az *Insurgens* seregek igen számosak, kissebb és nagyobb tsopórtokban vagynak széljel öfzolva, és most egy majd más pontonn tsoportoznak öfzfe. Minden útagókat meg-állítanak, és leveleiket meg visitálván, ha ugy találják, hogy az ő állapotjuk által a' *Respublikához* tsatóltatva nintsenek (p. o. nem katonák, v. valami *Respublikai* hivatalban nintsenek, &c), szabadon botsátját őket. A' magok beszédjek szerént az a' *planumjok*, hogy majd tavaszra gyülekezzenek öfzfe, és hajtsák végre fel-tett tzeljokat. Hanem tsak ugyan (így ír a' tudófitó) hitelesnek látszik lenni, hogy a' *Respublikai Generálisok*, helyre fogják addig ezen vidékekenn állítani a' tsendefséget. Azon közönféges *expeditzió*nak meg-eshetéséig is, melynek telyesülését itt minden nap' várják, a' lovas és gyalog *Respublikai* tsopórtok meg-szünés nélkül járják' keresztül kasúl az országot, és szellesztik, noha gyakran igen vakmerő ellentállás után a' támadó-tsoportokat. Tegnap is hozattak bé néhány *Insurgens* fogjok ide. — A' belső *Frantzia* vidékekről ide-érkező ujj *Conscriptusok*, tsak addig állittatnak itt meg, mig ruhát adnak reájok, és azonnal a' *Máintzi* tábor felé útnak indítják őket. A' *Belga* *Conscriptusok*at *Strasburg* felé viszik.

„Arról tétetett itt hir, hogy azon *Frantzia* seregeknek, a' melyek eddig a' *Frantzia* belső várakbán, és a' *Bretagnei* 's-*Normandiai* partokon feküdtének, nagy részeik, á' melyek t. i. ott nem elkerülhetetlenül szüklégesek, közelebről itt *Brüsz-*

szelnél fognak kerefztül utazni, és az *Alsó Rénus*-hoz takarodván, az ott-lévőkkel egyesülnek, és ott egy feles számú tábort formálnak.“

„Itt *Brüssselben* a' múlt éjjel minden rangu személyek között sokak árestáltattak. Gyanu vagyon felöllök, hogy az Ország-béli Insurrectziónak részesei volnának; az ő papirossaik el-petsételtettek, 's - magok *Párisba* vitettetnek. — Az öszsze-rontatott harang-értz, mind a' belső Frantzia tartományokba hordattatik, a' hól ujj pénz öntetik belőlle.

Anglia és Irlándia.

A' *Habeas-Corpus* Actának még egy esztendeig való fel-függesztetődése, v. erő nélkül való maradása, ujjanton meg-határozottatott. Az *Oppositzió* erőssítette ugyan, hogy ez az Anglus szababfág' fundamentom-kövének, ezen közönséges fő költs-nak, a' mely által minden fogházak meg-nyittatnak, békók le-szedettetnek, és a' mely által a' Bétöltető Hatáalom arra kényszerítettik, hogy minden árestáltatott személyt elő mutasson, és azt vagy examenre vonattassa, vagy szabadon botláttassa, fel-függesztetődve való maradása, nem szükséges továbbá, a' midőn már a' Frantzia princzipiumoktól nintsen többé miért félni, és a' környülállások ily erőssen meg-változtanak, &c.

Minister *Pitt* mind ezekre e'-képpen felelt: — A' közönséges környülállások még most is tsak az előbbienek. Azok az indító okok, a' melyekre nézve a' *Habeas-Corpus* Acta fel-függesztetett vólt, még meg-vagynak. Az 1715-dik esztendőben, ezen Actának fel-függesztetődése által tartatott-meg az ország: az 1745-dik esztendőben, az akkori Rebelió' alkalmatosfágával, ugyan ennek fel-függesztetődése el-halasztódván, majd mindenek veszedelemre jutottak vólt., — Mint tudva vagyon, a' múlt esztendőben, ezen *Habeas-Corpus* Actának fel-függesztetődése, valami 70 vagy 80 személyeknek árestál-

tattatását wonta maga után; kik vagy már majd minyájan szabadon botsáttattak, vágy pedig a' kik még el nem botsáttattak is, jó állapotban tartatnak. — „Az Országgló-szék (igy szoll *Pitt* tovább), a' tsendességnek mostani színe által, nem rengettetheti-el magát a' bátorság' álmának böltsőjében. Az ujj Jakobinismus még most is fenn áll, és a' mozgástól meg sem fog mind addig szünni, mig semmivé nem tétetett. Az Irlándiai árulok' levelezése a' Frantzia országiakkal, az Angliai árulók által folytatott: és egy ez után ki-nevezte-tendő titkos *Inquiráló-Commissió*, ki fogja nyilatkoztatni, hogy az Irlándiai árulásnak munkája, mely igen ki szélesedett vólt a' maga Angliában lévő barátjai között.“ — A' *Felső Házban* tsak az *Ifju Holland* nevű Lord adott-bé egy Protestatziót az ellen, hogy ezt az Actát még egy esztendeig, függetlenül, vagy erő nélkül hagyni szükséges volna.

Batava Respublika.

A' mi Országunknak állapota minden nap szomorubb (igy panaszkodik egy Amsterdami Patrióta Jan. 15-dikénn) Jajgatással emlegetik a' mi kereskedőink az ő tanátskozó palotájokban, a' régi arany időket. A' mi győzedelmes zászlóink, a' múlt Században minden tengereken lobogtanak, és a' gazdagságok a' világnak minden részéről hozzánk folytanak. A' hét esztendőös háboruban, mikor a' mi Respublikánk a' bölts neutralitás mellett maradott, temérdek pénzt érdemeltünk. Az 1773-tól fogva 1780-nig tartott Amerikai hadban a' Napnyugoti és Napkeleti kereskedés a' mi markunkban vólt. Hanem ugyan éppen ekkor kezdődött-el a' mi Szerentsétlenségünknek periodussa is. A' mi Urakodóink, az szünetlenül nevedő Angliához viseltető ellenkezésből, az Amerikaiaknak kedveztenek. Az, (*Anglia*), hirtelenséggel hadat hirdetett ellenünk, mely ugyan ha szintén tsak két esztendeig tartott

is, csak ugyan leg alább 600 millió Forint kárt okozott Hollandiának. Az 1783-dik esztendőben helyre-állított ugyan a' békefég, hanem a' hatalmas *Nagy-Brittania* ellen való fel-mérgesülés, még tartott. A' fontos meg-gondolás' helyébe a' szerentsétlen részre-hajlás állott elő. A' *Schelde*' vize felett való perlekedés, pénzbe került nekünk. A' Helytartóval való perlekedés, a' melyet 20,000 *Prussus* katonák tsendesítették-el, hasonló-képpen pénzbe került. A' mi Kapitálisztáink' bóldogságának, a' kik a' Frantzia Koronának nagy Summákat adtanak vólt költsön, a' Frantzia Revoluzió' kezdete, alája áfott. Végtére, maga Hollandia is háboruba bonyolodott a' Respublikával, és a' békefégét, egyéb áldozatokon kívül, 100 millió Forintokkal kentelenített meg-vásárolni. *Anglia* miatt, 1795-től fogva, Coloniáinkat, halászatainkat, hajós seregeinket és egész bóldogságunkat elvesztettük. A' jelenvaló idők nagy adókat kívánnak; és komor ábrázatu jövendő vagyon a' hatunk megett is. —

„Csak Ámsterdámban, melynek lakosait 200,000-re számlálják, 81 ezerre megyen azoknak számok, a' kik keserves szegénységgel küszködnek, a' melyet a' leg utóbbi, 20,000 Forintokból álló alamisnaggyüjtéménynek ki-osztattatásakor tapasztaltanak, a' mely summá t. i. a' nevezett számu szegények között ki-osztattatván, egy Forintnak 4-gyed része is alig jutott egynek-egynek. Ezen szegények között pedig, 17,330 *Német* ' *Sidók*, 1530 *Portugallus* ' *Sidók*, 10,190 *Catholicusok*, 20,390 *Reformátusok*, 7155 *Lutheranusok*, 345 *Memnonisták*, 1120 *Frantzia Reformátusok*, és 6570 olyanok, a' kik semmi Vallást nem vallanak, találtattak.

Spanyol Ország.

A' *Minorkai* vólt *Spanyol* Komendáns ellen, a' ki ezt az *Anglusoknak* oly hirtelen által adta,

hadi Itélő-szék neveztetett-ki: és hogy *Majorca* szigete is úgy ne találjon járni, mint *Minorca* járt, egy széles tapasztalásu és vitéz Generálíst küldött a' *Spanyol* Udvar oda, szükséges rendelésekkel és fegyverekkel. — Részszekről az Anglusok is minden módon erősitik magokat *Minorca* szigetén; *Lisabonból* és *Gibráltárból* feles számu fegyveres népet várnak oda; és azt a' *Spanyol* szolgálatban vólt *Helvétus* katona tsopórtot is, a' mely *Minorcanak* el-foglaltatásakor hozzájuk hadi fogfágra esett, a' magok szolgálatjokba vették.

A' *Spanyolok* nagy készülteket kezdettenek a' szározonn tenni: tzelozássaikat nem tudhatni. A' militziának (Provincziális katonafágnak) is egy nagy része rendelést kapott, hogy kész állapotban légyen. *Valencia* mellett 30 Batalionoknak kell öszsze gyülekezni, hogy a' *Carthagénai* kikötő-helyben hajókra üljenek. Egy második tábor *Cataloniában* *Tarragone* mellett, egy harmadik pedig *Gallicziában* gyujtetik öszsze. A' két első, u.m. a' *Valencia* és *Tarragone* mellett öszsze gyülekező seregeknek, mint mondatik, az leszen a' foglalatosága, hogy a' *Mediterraneum* tenger felől tartsa a' *Spanyol* partokat bátorságban.

Helvétziai Respublika.

A' *Helvetziában* lévő *Frantzia* fegyveres népnek száma még mind nevekedik; nevezetesen sokasulnak ezen Respublikai seregek az *Uri* nevezetü régi Kántonban, *Graubundia* és *Olofsz* ország felé.

Gráf és *Fltie* nevü két *Helvétus* Commissáriusok, el-küldettettek vólt a' minap *Piemontba*, hogy az eddig ott Királyi szolgálatban vólt *Helvetus* katonafágot, *Frantzia* segítő-sereggé formálják által: kik is ezen útjokból már haza érkeztvén, Jan. 17-dikénn a' Törvényhozó Tanáts' elibe terjesztették, hogy követségeiket miként vitték légyen véghez.

T. i. az említett Helvétus tsoportnak Helvétziai Zászlókat és Kokárdákat osztottanak, a' tsoportból két Helvétziai Legiókat formáltak, a' tisztektől a' régi Király Rendet jelentő jegyeket elszedték, és a' vacantziában lévő tiszti-helyeket, a' katonaságnak nagy megelégedésével, a' Strázsamesterek közül töltötték-bé. A' vénnyei ezen Légióknak, a' kik a' katonáskodásra már alkalmatlanok, rekrutázásra, és depositumokhoz rendeltettek. Ezt az egész *Helvétus* katonaságot, ott Piemontban, mint-hogy ezek iránt semmi rendelkezéseket nem hagyott volt el-útazásakor a' Királyi Udvar hátra, nagy kétségeskedések között találták a' Commissáriusok: melyhez-képpelt, mind a' Commissáriusoknak megérkezések, mind pedig az ő tett munkájok, nagy kedvésséggel fogadtatott a' katonáktól. — Továbbá, dicséretet tettek a' Commissáriusok azon tiszteletéről is, melyel (mint magokat ki-fejezték), mindenütt, még csak egy-egy tagjaiban is, illetetik a' Helvétziai Respublika. — Végezetre azt határozták a' Törvény-hozók ezen elő adásra, hogy a' Piemonti szolgálatban volt Helvétziai Regementekről betsüllettel való emlékezetet kell tenni a' Jegyző-könybe.

Helvétziában mostan az ugy nevezett *Helvétziai Respublikánus*, tartódhatik olyan Officiális formájú Ujjlág-levélnek, a' milyen a' *Redacteur* Párisban, azért, hogy ez a' Helv. Respublikánus a' Törvény-hozók' belzédjeiket és foglalatosságait mind ez ideig leg hamarább és leg hiveségesebben tévén közönséggé, a' Törvény-hozó Tanácsok is ötet nem csak hogy különös hajlandósággal fogadták, hanem hogy már most a' nyomtatást sebesebben folytathassa, két Sajtókat is rendeltenek néki a' Nemzeti könyvnyomtató-műhelyből.

Az *Arau* városában lévő Frantzia Platzkomentáns egy hirdetésben azt tette közönséggé, hogy ott Jan. 13-dikára és 14-dikére virradó éjjel, a' Frantzia Országgló-szék és katonaság ellen, valami

tsufolodó irások hányattak legyen el: a' melyeket az ott fekvő Frantzia katonák oly kéréssel szolgálatták a' magok tisztjeiknek kezeikhez, hogya' Hohér' keze által égetteflék azokat öszsze, a' mely executzió ezen irásokonn 14-dikben délután nagy örvendezések között véghez is vitetett.

Török Birodalom.

Anglus hajós Kapitány *Sir Sidney Smith*, *Tigris* nevű 74 ágyus *Linea* hajóval Jan. 2-dikánn *Konstántzinápoly*hoz érkezvén, megkülömböztetve fogadtatott. A' *Seralytól* 21, a' várostól pedig 19 ágyu-lövések által közöntetett. — Ez a' *Sidney Smith*, ötse a' *Konstántzinápolyban* lévő *Spencer Smith*nek, és azt mondják, hogy meg vagyon hatalmazva, hogy a' bátyával a' Követtel együtt, az *Anglia* és a' *Porta* között való szövetségi egyezést, vigye tökéletességre. —

A' *Török* és *Orosz* Udvarok között már megkészült a' hasonló Szövetség, 's-már rátificáltatott is. A' *Konstántzinápolyban* lévő *Orosz* Követ *Tamara*, Jan. 7-dikénn a' Nagy-Vezérnél rend kívül való audentziánn lévén, a' *Ratificatzió'* költsönös által tseréltetődésének munkáját, el-végezte; melynek alkalmatosságával az *Orosz* Követségi személyek, u. m. a' Követ, a' Secretarius, a' Tolmács, és az audentziánn ugyan ekkór jelen vólt *Hertzeg Dolgorucki*, *Czobel-bör* bundákkal, a' Követ maga pedig ennek-felette még egy igen gazdagon felszer-számozott paripával is, meg-ajándékoztattak, &c. —

Konstántzinápolyban Jan. 10-dikéig még semmi további *Egyiptomi* tudósítások nem vóltanak. — Leg alább a' *Porta* semmit ki nem hirdettetett.

Magyar Ország.

Gyöngyösön Jan. 25-ik napján. Nállunk szentséssén el kezdödvén a' hat oskolák, már is 750

ifjak számláltatnak azokban, a' mely nekünk szerentsékre szolgál. Az a' nagy szerentsétlenség érdeklett bennünket, hogy a' mi jóltévő aszszonyunk, néhai Tekint. *Nagy Margita* Aszszony, néhai Titt. *Páldy Mihály* Ur' Özvegye, ezen folyó hónapnak 18 ik napján meg halálozott.

Várasunkban, egy hét alatt, hétzer ütötte-ki magát a' tűz, mellyet vigyatlanságnak is lehet ugyan tulajdonítani; hanem gonoszság is járult a' dologhoz, mivel ma fogattatván el egy 13 éltendős szolgáló leányka, önként meg vallotta, hogy ő magától ingereltetvén a' két szomszédnak házait fel gyujtotta. Ma vitetett bé ez a' leányzó az Egri tömlöczbe, kiben a' gonoszság felül haladta az idejét.

Elegyes Levelek.

A' nagy hideg által még most is kegyetlenkedő télnek már is fok féle kedvetlen ritkaságairól tudósittattunk. — Mind tsupa ritkaságára, mind pedig *Phylicai* nevezetelségére nézve közönséges említést érdemel Hazánkból *Talmaschról* egy pár *Tzigánynak* története. Nem meszize ezen helységtől szokott lakni egy sátoros Tzigány csoport. A' szomszédjokban ezeknek egy 100 éltendős vén Tzigány, egy dombotska tövében valami gödörben állitgatta vólt-fel a' maga téli sátorát v. inkább hurubáját, ugy gondólkozván, hogy a' hegyes szelek ellen a' dombotska által fedeztetvén, a' kemény telet, egy vén feleségével együtt, könnyebben kihuzhatja. Tökéletesen el is érte a' tzeljät, annyiban, hogy a' tzel a' hurubája felett tsapván el, öket nem igen érte; hanem tsak ugyan okozott szegényeknek más egyéb sokkal nagyobb kedvetlenséget. Már más tudósításból is olvastuk t. i. hogy mely rettenetes kegyetlen szelek uralkodtanak légyen Erdélynek ezen havasos szomszédlágban Karátsony másod napjára virradó és következendő éjtzakájánn,

a' mely szeles idő egész Déc. 31-dikéig tartott, még pedig kedvetlen hó-fergeteggel együtt. A' szünetlen tartó szél még az apróbb halmokról is mind a' méjjebb helyekre seprette a' havat: melyből a' következett, hogy az öreg Tzigány-pár' hurbáját is 29-dikre virradóra úgy belé temette a' gödörbe, hogy réggel jeleket se lehetett sohol látni. Még tsak nem is gyanithatta senki, hogy életben lehetnének. Azonban minden készülétek sietve megtettek ki-ásattatásokra. Néhány felekezete béliek oly szerentsésen dolgoztanak, hogy feléjek a' hó' alá bé-ásván, éppen az ujj elztendő' első napján a' hurbára reá találtak, és mely igen el-tsudálkoztak! midőn az öreg Tzigánt és 3 tyukjait, még életben lenni szemlélték; tsak az öreg Tzigánné holt volt meg. Hogy ily nagy hó alatt, egy ily vén ember mint ez a' Tzigány, 4 éjtzakák és napok alatt életben maradhatott, valósággal ritka történetnek tartathatik. A' hó, a' mely alóll meg-holt feleségével együtt együtt egy lajtorján ki-hozatott, valami 10 v. 12 lábnyi magosságu, és oly kemény, hogy szekeren ló-hátann bátran lehet rajta járni. Keservesen siratja a' szegény öreg a' fel-ségét, azért, hogy véle együtt ezt a' ritka történetet feljül nem élhette. Maga most már a' fijához ment lakni, a' ki szint-olyan öreg már, mint ő. Beszélli: hogy a' felesége még az első nap meg-holt; hogy ő azon 4 napok alatt majd semmi éhséget nem érzett, hanem nagy szomjúságot szenvedett; 's-hogy örökké tudta légyen, mikor volt éjjel, mikor nappal.

Ezen vidékenn még más ilyén tsudálatos történet is adta magát elő. Egy *Talmatschi* 14 elztendő's Oláh-gyermek, Karátson' második éjtzakáján a' szomszéd faluból haza indulván, midőn az útban a' szél, hó, és nagy hideg miatt tovább nem mehetett volna, el-kényszeredve az út mellett egy bokor' tövébe bukkant, és, mintegy egészen a'

hó alá temettetett, a' honnét a' következett vasárnap, és így 4 napok után mászott maga ki, 's-majd csak nem fél-hóltan vándorzorgott-bé a' helységbe, a' hó szároz ruhát és eledelt találván, minekutánna magához jött volna, beszélette, hogy az éjjelből és nappalból semmit nem tudott, 's-hogy a' nálla lévő kenyér meg-fagyván, tsupán hóval táplálódott volna 4 napok alatt.

Hogy a' farkasok és vadak ezen a' téleln a' leg kietlenebb barlangokból elő-jöttek, hogy a' lovas embert, lovastól együtt meg-ették, 's-több e-féle történeteket, most eleget hallunk és olvasunk.

Pest, Fébr. 7-dikénn: — „Anglus Agyuzó Gen. Köhler, 5 más Anglus Agyuzó tisztekkel, 2 Törököktől kísértetve, néhány szekerekkel 2-dikban estve Bétsből ide érkeztén, más nap Konstantzinápoly felé tovább indult. — Már jó ideje irtuk, hogy a' Török Udvar az Anglus Udvartól, tudós Agyuzó tiszteket kért legyen, és kétség kívül ezért utaznak mostan ezen Anglus tizt Urak Konstantzinápoly felé

Ode ad
Castissimam Virginem
Tatensium Patronam.

1799.

Huc O! sacratis septa cohortibus
Patrona Tatae! sidereos, age,
Mollire passus, huc Curuli
Nube super Zephirosque præpes
Descende magni Filia Principis!
Parvosque gressus figere Tatiis
Dignare terris, clangor æra
Personet, et teneræ choraulæ!

Descende nostris Gratia parvulis!
 Qua Civium ardor per juga montium
 Accendit aras, et Patronæ
 Thuricremo famulatur igne.
 Memento, quæso, stare Tibi sacrum
 In valle Saxum, fornice maximum!
 Insigne par fratrum rotunda
 Fronte Tibi radiare Turres.
 Memento plures hic Tibi deditos
 Servire Coetus, qui tenero suam
 Amore Matrem destinatis
 Obsequiis recolunt, et ardent.
 Omnes amant Te Mater amabilis!
 Omnes Patronam Te vocitant suam,
 Seu sorte quassentur sinistra;
 Seu placida foveantur aura.
 Neu Vota, quæso, temne precantium!
 Minentur Austri fulmina Tatæ;
 Defende, Virgo! nam sic juvabit
 Non humilem resonare Buxum.
 Sic Virgo! Divum maxima! maxima
 O Virgo Vatum! maxima Virginum!
 (Emitto Votum!) Te sacrati
 Colla superque, humerosque Olympi
 Locare, Vectus per juga Castalis
 Tentabo; Te, quam gloria fervidis
 Evexit alis, Ohe! amicæ
 Grande decus, columenque Tatæ!
 Ter tunc decentem proferet altius
 Bacchus falernum; ter melioribus
 Ridebit astris purus aëer.
 Ter Zephirus recreabit arva.
 Sed, hæc jocosæ conveniunt Lyræ?
 Non. Ergo sumptis Musa procax jocis,
 Mecum Calasanti sub antro
 Quære modos famulante Jaccho.

Cecinit Tatæ
 Joseph Basil. Salamon. e. S. P.

Tudósítás.

Weber Simon Péternél Könyv-nyomtatónál, ki-jöttek ezen két Könyvek.

Impunitas Vagæ Veneris, humano generi, Reique publicæ multum noxia. Dissertuit Michaël Institoris (Mofotzy) 8. 24 kr. — Conspectus Operis. — Cap. I. Notionem vagæ veneris determinat. Cap. II. Veterum circa vagam venerem rigorem exponit. Cap. III. Hodiernam vagæ veneris impunitatem describit, in ejusque causas inquiri. Cap. IV. Quam hæc vaga venus humano generi, Reique publicæ sit noxia, disquiri. Cap. V. Contra vagam venerem remedia enumerat. Cap. VI. Parænesis adultiorem, atque venereis tentationibus expositam Juventutem.

Kalendárium és 'Sebbe való Könyv. Azoknak, a' kik az olvasásban hasznos gyönyörködtetést keresnek, 1799-dik esztendőre. Ki-adta Kifs János. 12. rózsa színű boritékkal 24. kr. — A' Könyvnek foglalata. — I. A' szépség felszentelése. (Vas szerént.) II. Elegia. Ösz utólján. III. A' magánossághoz. Anglusból Thomson szerént. IV. A' Tél és a' Tavasz. V. M. Gr. Fesztets György Urhoz. Rész szerént Haller után. VI. Epistola. Szabadon németből. VII. Egy Katona Tízthez Nov. 19 dikén 1797. VIII. A' Tudományoknak védelmezése. Németből. IX. Polykrates gyűrűje. Németből Schiller szerént. X. A' vashamorra való menetel. Németből Schiller szerént. XI. Tördeléke egy levélnek. XII. Erköltsi gondolatal. Frantziából. XIII. Erköltsi jegyzések. Anglusból. XIV. A' Kritika. Johnson szerént. XV. Polykrates. Barthelemyből. XVI. Pope' életéről 's irásairól. Johnson és Lichtenberg után. XVII. Montesquieu' emlékezete. D' Alembert szerént.